

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Горковенко О. С. Акробатичний вольтиж: специфіка та методика викладання у КМАЕЦМ. *Сценічне та музичне мистецтво: циркові та естрадні жанри. Науково-методичний аспект* : матеріали XI наук.-практ. конф., 15–16 квітня 2021 р. Київ : КМАЕЦМ. С. 80–82.
2. Кашеваров Володимир. Орел Дмитро. Сценічно-технічна підготовка в циркових жанрах: техніка безпеки, манеж, реквізит : навчальний посібник. Київ : КМАЕЦМ, 2018. 75 с.
3. Kashuba Yuri, Gorkovenko Alexandra. Specificity of completing acrobatic jumps by Bachelor students in the genre «Circus Acrobatics». Innovative solutions in modern science. New York, UAS, 2021. № 5 (49). P. 40–51.
4. Орел Дмитро. Акробатика: теорія та методика викладання, програма, навчально-методичні рекомендації для студентів циркових, сценічних жанрів та хореографії : навчальний посібник. Київ : КМАЕЦМ, 2018. 153 с.

УДК 791.83

Г. В. КИРИЧЕНКО, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми *Сценічне мистецтво Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтв*

Науковий керівник: кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри циркових жанрів Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтв **ШАРИКОВ Д. І.**

ЖАНР КЛОУНАДА ТА НАЙПРОСТІШИЙ РЕКВІЗИТ – ПАПЕРОВИХ ЛІТАЧКІВ

У тезах визначено особливості специфіки циркового жанру клоунади та особливості специфіки характерного реквізиту для виконання реприз. Розкривається особливість жанру сьогодення. Описуються специфіка клоунади враховуючи всі складові трюкової частини.

Ключові слова: циркове мистецтво, циркові жанри, клоунада.

Дуже важливо вгадати потреби публіки, привернути увагу до свого номеру та героїв, визвати цікавість та сміх. Адже, це і є

цілю такого жанру, як клоунада. А коли репризи чи номери клоунади повинні заповнити паузи циркового шоу – це ще складніше. Як не загубитися серед серйозних номерів, за якими публіка спостерігає затамувавши погляд. Наприклад, повітряна гімнастика або хижі звірі [1; 2].

Клоунада – це найскладніший жанр як у цирку, так і на естраді. Складно тримати увагу глядача і при цьому смішити його. Тільки на перший погляд здається, що одягнув яскравий безглуздий костюм, червоний ніс і вже лунає сміх. Насправді все набагато складніше. Багато часу та сил йде на пошуки сюжету, зерна ролі, костюма, поведінки, пластики, на пошуки оригінальних реакцій і трюків, побудову драматургії. І навіть після всієї виконаної роботи немає гарантії, що номер матиме успіх.

Номер «Літачки» клоунського тріо «Equivokee» довів, що завдяки звичайним паперовим літачкам можна тримати увагу та цікавість глядачів протягом усього номеру. Він доречно вписується в будь-яку циркову або естрадну програму. Адже, паперові літачки – це іграшка на всі часи та народи, яка розрахована для всіх вікових категорій.

Кожен з нас пам'ятає, як вперше йому зробили такого літачка, показали, як його запускати. Ніхто з нас ніколи не забуде, як зробив такий літачок вперше власноруч та запустив його у повітря. Як перший раз був у захопленні, коли його літачок пролетів найдовше.

Враховуючи, що номер все таки створювався для показу на арені, персонажі повинні були працювати максимально анфас до глядача в прямій лінії. Але під час певних своїх рухів могли пересуватися по арені вільно, іноді імпровізуючи. Потрібно було також придумати смішні моменти поведінки героїв, як то падіння, переляк, трюки з літачками. Костюм кожного героя має дуже велике значення в репризі «Літачки». Саме він повинен був

розповісти про характер героя, тому роботу художник по костюмам проробив дуже велику [3].

Перший герой – кумедний чоловічок, вже своїми короткими штанцями, довгими панчохами та коротким жакетом викликав сміх. Безглуздість його костюму говорить сама за себе. А коли він ще й почав бавитися на арені, то все остаточно стало зрозуміло. Другий герой – серйозний чоловік в образі ведучого, вийшов в довгих класичних штанах та у фрак. Сам його образ вже викликав повагу та певне ставлення. Він хотів, щоб на арені панував порядок.

Третій чоловічок, який вийшов теж в коротких штанцях та ще й в жилеті, не міг викликати серйозного ставлення до себе. Отже, його костюм повинен був показати його як героя, який вийшов на арену розважатися.

Ключовим моментом стала гра літачками з публікою, таким чином художник-постановник безпосередньо задіяв публіку та реприза вже остаточно заволоділа увагою усього залу – від малого, до дорослого глядача. Коли на арені чи сцені з'являються літачки, не тільки діти дивляться із захопленням, а й дорослі, адже їм згадується їх дитинство. І в цей час вікові кордони просто зникають. Як же приємно хоч на мить повернутися в дитинство!

Тема паперових літачків буде актуальною завжди і для всіх. Адже, їх можна назвати іграшками поколінь. Таким чином, номер «Літачки» клоунського тріо «Equivokee» є прикладом вдалого поєднання найскладнішого жанру клоунади та найпростішого реквізиту, в даному випадку – паперових літачків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гратовський Єжи. Театр. Ритуал. Перформер / пер з польс. Львів : Центр гуманітарних досліджень Львівського державного університету ім. І. Франка, 1999. 185 с.
2. Жак-Далькроз Е. Евритмія / пер. з англ. М. Шкарабана. Київ : Чорна кішка, 1998. (Сер. «Підручний poradник для актора»).

3. Клоунада. *Енциклопедія Сучасної України* / ред.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2013. URL: <https://esu.com.ua/search.php?s=%D0%9A%D0%BB%D0%BE%D1%83%D0%BD%D0%B0%D0%B4%D0%B0> (дата звернення: 12.11.2023).

УДК 792.8

КОШКІНА Ю., здобувач другого рівня вищої освіти спеціальності 024 Хореографія кафедри мистецтвознавства та позашкільної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

ПОГРЕБНЯК М. М., доктор мистецтвознавства, доцент, завідувач, професор кафедри мистецтвознавства та позашкільної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

**МІНІ-ТАНЦВИСТАВА «АЛІСА В КРАЇНІ ДИВ»
(за мотивами казки «Алісині пригоди у дивограї»
Льюїса Керрола)**

У повідомленні здійснено обґрунтування вибору теми авторського хореографічного твору, його мета, джерельна база. З'ясовано зміст термінів «філософський підтекст», «комічне», «іронія», «нонсенс»; засоби творення комічного.

Ключові слова: авторський хореографічний твір, «філософський підтекст», «комічне», «іронія», «нонсенс».

Одним із способів здійснення непрямого діалогу митця сценічного мистецтва і глядача є філософський підтекст. Він дозволяє глядачеві зрозуміти відбиття автором оточуючої дійсності крізь призму твору та авторські ідеї. Водночас автор сценічного твору надає глядачеві можливість зробити власні висновки.

Особливий інтерес з точки зору дослідження втілення філософського підтексту засобами і прийомами комічного має твір Льюїса Керрола «Аліса в країні чудес». Над проблемою